

ID: 203S_Klasse	Versjon: 15	Side 1 av 7
Utarbeidet av: Morten Røe	Godkjent av: Klassifiseringsutvalget	Gyldig fra: 30. Mai 2022

- 1. Hensikt:** Beskrive fastsettelse av KLASSE.
- 2. Omfang:** Gjelde alle slakt ved alle slakterier i klassifiseringsordningen. Fra 2019 er lengdemåling obligatorisk.
- 3. Ansvar/myndighet:** Anleggets klassifisør utfører prosedyren. ANIMALIA kontrollerer klassifisørenes utførelse.
- 4. Klasser:** Systemet er kalibrert i forhold til visuell bedømmelse av slakt. Vi har følgende klasser i EUROP systemet:

Tabell 1: Klasser i EUROP systemet

Hoved-klasse	Klasse	Nr.	Beskrivelse
E	E+	15	Eksepsjonell/ ekstraordinær muskelutvikling. Alle profiler er svært svulmende, konvekse til superkonvekse.
	E	14	
	E-	13	
U	U+	12	Svært god muskelutvikling. Alle profiler er svulmende/ konvekse.
	U	11	
	U-	10	
R	R+	9	God muskelutvikling. Alle profiler skal overalt være rette.
	R	8	
	R-	7	
O	O+	6	Middels muskelutvikling. Alle profiler skal være rette til svakt konkave.
	O	5	
	O-	4	
P	P+	3	Dårlig muskelutvikling. Alle profiler skal være konkave til svært konkave.
	P	2	
	P-	1	

5. Beregning av klasse: Følgende faktorer inngår:

Tabell 2: Faktorer som inngår ved beregning av KLASSE

Nr.	Faktorer	Spesifikasjon
1	Lengde	I centimeter
2	Vekt	I hekto (hg), vekt i kilo med en desimal
3	Rase	Inndeling i 9 rasegrupper (se 204S)
4	Slaktkategori	7 kategorier, se dokument (202S)
5	Alder	I dager, hentet inn fra Husdyrregisteret (HR)

Beregnet klasse oppgis med en EUROP klasse, og i tillegg oppgis den som et desimaltall. Klasse beregnes som et desimaltall, som avrundes til et heltall tilsvarende numrene til klassene i EUROP systemet. Beregninger som gir klasse lavere enn 1 avrundes til 1 (P-) og klasser beregnet til større enn 15 avrundes til 15 (E+). Avrunding skjer etter vanlige regler. Desimaltall hvor de to første desimalene er 49 eller lavere avrundes nedover og de med 50 eller høyere avrundes oppover.

6. Slaktets vekt: Vekt av et korrekt pusset slakt, 98 % av veid varmvekt.

Vektkorreksjon: Vektkorreksjonen, egen tast, hvor operatør manuelt legger inn en sannsynlig vekt av det som mangler/ er for mye. Hvis det må brukes ekstra kroker på slaktet, så må vekten av krokene trekkes fra i beregningen. Vektavviket, avrundet til nærmeste kilo.

7. Data fra Husdyrregisteret (HR): Det hentes inn data fra HR om slaktedyrets (1) Alder, (2) Kjønn og (3) Rase.

Tabell 3: Innhenting av data fra Husdyrregisteret (HR)

Nr.	Fra HR	Husdyrregisteret
1	Alder	Alder i dager
2	Kjønn	0 for hannkjønn / 1 for hunnkjønn
3	Rase	32 tegn, 2 tegn per tippoldeforeldre (16 foreldre)

8. Rasegrupper:

I beregningen av klasse gis det rasetillegg avhengig av hvilken rasegruppe som vedkommende rase befinner seg i. Rasetillegget for ei rasegruppe er konstant. Rasetillegget for et slakt gis i forhold til prosentinnholdet av rasegruppene som dyret består av. Vi har følgende 9 rasegrupper:

Tabell 4: Rasegruppene som inngår i beregningen

Nr.	Rasegruppe	
1	Kombi	NRF (rase 01) ; Jersey (rase 02); Sidet Trønder (rase 03); Telemark (rase 04); Dølafe (rase 05); Raukolle (rase 06); Sør- og Vestlandsfe (rase 07); Vestlandsfe (rase 08); Rødt Dansk (rase 10); Brown Swiss (rase 11); Jarlsberg (rase 12); Canadisk Ayrshire (rase 14); Montbeliard (rase 15); Mørefe (rase 16); Normande (rase 17); Ukjent (rase 99)
2	Små kjøttfe	Fleischvieh (rase 13); Scottish Highland (rase 27); Tiroler Grauvieh (rase 28); Dexter (rase 29); Galloway (rase 31); Salers (rase 32); Chianina (rase 33); Mini Hereford (rase 35); Wagyu (rase 39); Jak (rase 40); Krysning (rase 98);
9	Holstein	Holstein (rase 09)
21	Hereford	Hereford (rase 21);
22	Charolais	Charolais (rase 22);
23	Angus	Aberdeen Angus (rase 23)
24	Limousine	Limousine (rase 24); Piemontese (rase 30)
25	Simmental	Simmental Kjøtt (rase 25);
26	Blonde	Blonde D'aquitaine (rase 26);

Slakteterminalen vil beregne en rasefordeling i prosent fordelt på de 9 gruppene ut i fra «rasekaken» på 32 tegn. Hvis «rasekake» mangler, sjekkes systemet den tosifrede rasekode. Hvis det finnes data, brukes denne rasekoden. Hvis det ikke finnes rasekode, settes denne til 99, Ukjent.

Det regnes ut en prosentandel for hver av de 9 rasegruppene. Prosentandelen vil variere fra 0 (null) til 100 %. Summen over

alle rasegruppene er 100 %. Slakt i rasegruppe 2, 21, 22, 23, 24, 25 og 26 vil få et tillegg ved beregning av klasse. Det forutsettes at slaktet har et preg som er normalt for disse rasegruppene.

Tabell 5: Aktuelle storferaser med inndeling i rasegrupper

Nr.	Rasenavn	Kort	Rase-gruppe	Anmerking
0	Datamangel	ANO	1	
1	NRF	NRF	1	
2	Jersey	JER	1	
3	Sidet Trønderfe og Nordlandsfe	STN	1	
4	Telemarkfe	TEL	1	
5	Dølafe	DØL	1	
6	Østlandsk Rødkolle	ØRK	1	
7	Vestlandsk Raukolle	VRK	1	
8	Vestlandsk fjordfe	VFF	1	
9	Holstein	HOL	9	
10	Rød Dansk Mælkefe	RDM	1	
11	Brown Swiss	BSW	1	
12	Jarlsbergfe	JAR	1	
13	Fleckvieh	FLE	2	
14	Canadisk Ayrshire	CAY	1	
15	Montbéliard	MBL	1	
16	Mørefe	MFE	1	Rase 16 inngår i rase 8
17	Normande	NRM	1	
21	Hereford	HER	21	
22	Charolais	CHA	22	
23	Aberdeen Angus	ANG	23	
24	Limousin	LIM	24	
25	Kjøttsimmental	SIM	25	
26	Blonde d`Aquitaine	BLO	26	
27	Highland	HIG	2	
28	Tiroler Grauvieh	TIR	2	
29	Dexter	DEX	2	
30	Piemontese	PIM	24	
31	Galloway	GAL	2	
32	Salers	SAL	2	
33	Chianina	CHI	2	
34	Belgisk blå	BBL	24	
35	Mini Hereford	MHR	2	
36	Lakenvelder	LKV	2	
37	Limousine, svart	SLM	24	
39	Wagyu	WAG	2	
40	Jak (Bos Grunniens)	JAK	2	
90	Krysning kjøttfe	KMJ	22	
91	Krysning mjølkerase	KKJ	2	
96	Lett krysning	LKR	23	
97	Tung krysning	TKR	22	
98	Krysning	KRY	2	
99	Ukjent rase	UKJ	1	

9. Utypisk rase:

Hvis slaktet mangler rasepreget som er typisk for rasegruppe 21 til 26, har klassifisøren myndighet til å ta bort rasetillegget ut fra bedømmelsen, utypisk rase.

10. Alder: Hvis alder mangler eller alder/kategori er feil, settes alder til middel alder for den korrekte kategorien:

Tabell 6: Middel alder for de ulike kategoriene

Nr.	Kategori	Middel alder
1	Kalv	216 dager
2	Ung okse	541 dager
3	Okse	950 dager
4	Kastrat	678 dager
5	Kvige	566 dager
6	Ung ku	1088 dager
7	Ku	2202 dager

Hvis alder er feil, så har klassifisøren myndighet til å overstyre oppgitt alder i husdyrregisteret (HR). Det skjer gjennom at klassifisør endrer KATEGORI på slaktet. Ved ny kategori benyttes erstatningsverdi for alder, dvs. middel alder for angjeldende kategori. Feilkode 1 genereres, se tabell 7.

11. Avviksbehandling:

Gjøres ved mangler og feil i datagrunnlag. Anmerkingskode ved datamangler er 314.

Tabell 7: Spesifikke årsak til anmerkingskode 314

Kode	Årsak til mangel
0	Ingen mangler
1	Rasekake mangler
2	Alder mangler
3	Alder og rase mangler

Feil: I tillegg til anmerkingskode 313 skal det angis hva som er årsak en til anmerkingskoden, en feilkode. Feilkoden skal alltid genereres. Hvis det er ingen feil skal feilkoden være 0 (null).

Tabell 8: Spesifikasjon av de ulike feilkodene

Nr.	Kode	Feil
1	10000000	<u>Feil data</u> om alder i HR. Klassifisør kan endre slaktets kategori
2	1000000	Ukjent rase – kan legge inn den to sifrede koden
3	100000	Feil data om <u>kjønn</u> på slaktet i HR. Klassifisør kan endre slaktets kategori
4	10000	Feil i fødeland på slaktet.
5	1000	Ved delkassasjon gis slaktet et <u>vekttillegg</u> fastsatt av klassifisør. Vekttillegget brukes ved fastsettelse av klasse.
6	100	Lengde på slaktet korrigeres hvis slaktefeil påvirker lengden.
7	10	Klassifisør har trykket på tast for «Utypisk rase», skjønnsmessig avgjørelse. 0 ok/ 1 Halvt og 2 Hel
8	01	K-faktor er for stor. Hvis slaktet er veid korrekt, så må lengde være feil. Det må gis en advarsel, ikke nektelse.

Tabell 9: Maksimum K_faktor, i henhold til feil nr.8

Kategori	Maks. K_faktor
Kalv	55,0
Ung okse	65,0
Okse	65,0
Kastrat	50,0
Kvige	60,0
Ung ku	60,0
Ku	60,0

Tabell 10: Klasse ut fra desimaler

Klasse	Minimum verdi	Maksimum verdi
P-		1,49
P	1,50	2,49
P+	2,50	3,49
O-	3,50	4,49
O	4,50	5,49
O+	5,50	6,49
R-	6,50	7,49
R	7,50	8,49
R+	8,50	9,49
U-	9,50	10,49
U	10,50	11,49
U+	11,50	12,49
E-	12,50	13,49
E	13,50	14,49
E+	14,50	

Endring i siste utgave: Punkt 9, utypisk rase gjelder rasegruppene fra og med 21 til og med 26.